

Gest, moviment, expressió i color

Clara Gassiot

16 de juny de 2017
Centre Cultural La Mercè de Girona

Universitat de Girona
Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE

Una nova manera de percebre i tenir consciència corporal tot experimentant amb el gest del nostre cos. Un dibuix corporal en moviment.

Aquest taller es basa en els treballs de Segni Mossi a Roma, Itàlia. Un laboratori de dansa-disseny gràfic per a nens i nenes de 6 a 10 anys, amb Alessandro Lumare i Simona Lobefaro com a professors, exploren el moviment i exploren el dibuix i disseny gràfic. Una de les persones referents a Catalunya és Laia Bedós Bonaterra, artista i professora especialitzada en tallers de pintura i moviment que ha impartit molts tallers per adults, infants i famílies.

Podeu ampliar la informació a través dels següents enllaços:

Segni Mossi: www.segnimossi.net/en/

<https://www.youtube.com/watch?v=BEXIuIscrC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=9lJz1tuqJA4>

<https://www.youtube.com/watch?v=Di56qTbdW7o>

<http://masdearte.com/convocatorias/segni-mossi-taller-de-formacion-artistica/>

Laia Bedós Bonaterra:

<http://www.bedosbonaterra.com/>

https://www.youtube.com/watch?v=uRvX9O8_k3Q&t=35s

<https://www.youtube.com/watch?v=NAMheTwrJ7w>

https://www.youtube.com/watch?v=_1Q06nj1J64

<https://www.youtube.com/watch?v=sYJdwlisPng>

Mar Serinyà:

<http://www.marserinya.com/>

<https://vimeo.com/108947869>

Heather Hansen:

<http://www.heatherhansen.net/>

<http://www.ellalabella.cl/heather-hansen-la-artista-que-baila-y-dibuja-al-mismo-tiempo>

<https://www.youtube.com/watch?v=dwo87dnsTfQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=C4oBc-o1npg>

<https://vimeo.com/75185969>

<https://www.youtube.com/watch?v=mnnUpxAuWUI>

Judith Braun

<http://judithannbraun.com/>

Comencem amb una petita relaxació, ens estirem a terra, ens concentrem en l'aquí i ara, escoltem el cos, la respiració. Intentem respirar les zones de tensió, repassem tot el cos de cap a peus per relaxar. Despertem el cos amb estiraments, amb moviments suaus, primer un braç li donem voltes, després l'altre braç, peus i cames. Fem torsions d'espatlla i maluc.

Passegem per l'espai de l'aula lliurement, mirarem als ulls de les companyes sense aturar-nos, caminant relaxadament, després més de pressa fins acabar corrent.

A terra, sobre un paper que el cobreix totalment, descobrim amb carbonet i amb ceres el gest dels dits, de la mà, del braç, ...i de tot el cos. A la paret, fem el mateix dibuixant amb les dues mans.

Ens aparellem per dibuixar fent simetries. Una ho fa a l'esquena de l'altre amb el dit i l'altre ho ha de fer al paper amb una cera. O una ho fa a la paret i l'altre l'ha de seguir com un mirall. Ho provem amb els ulls tancats.

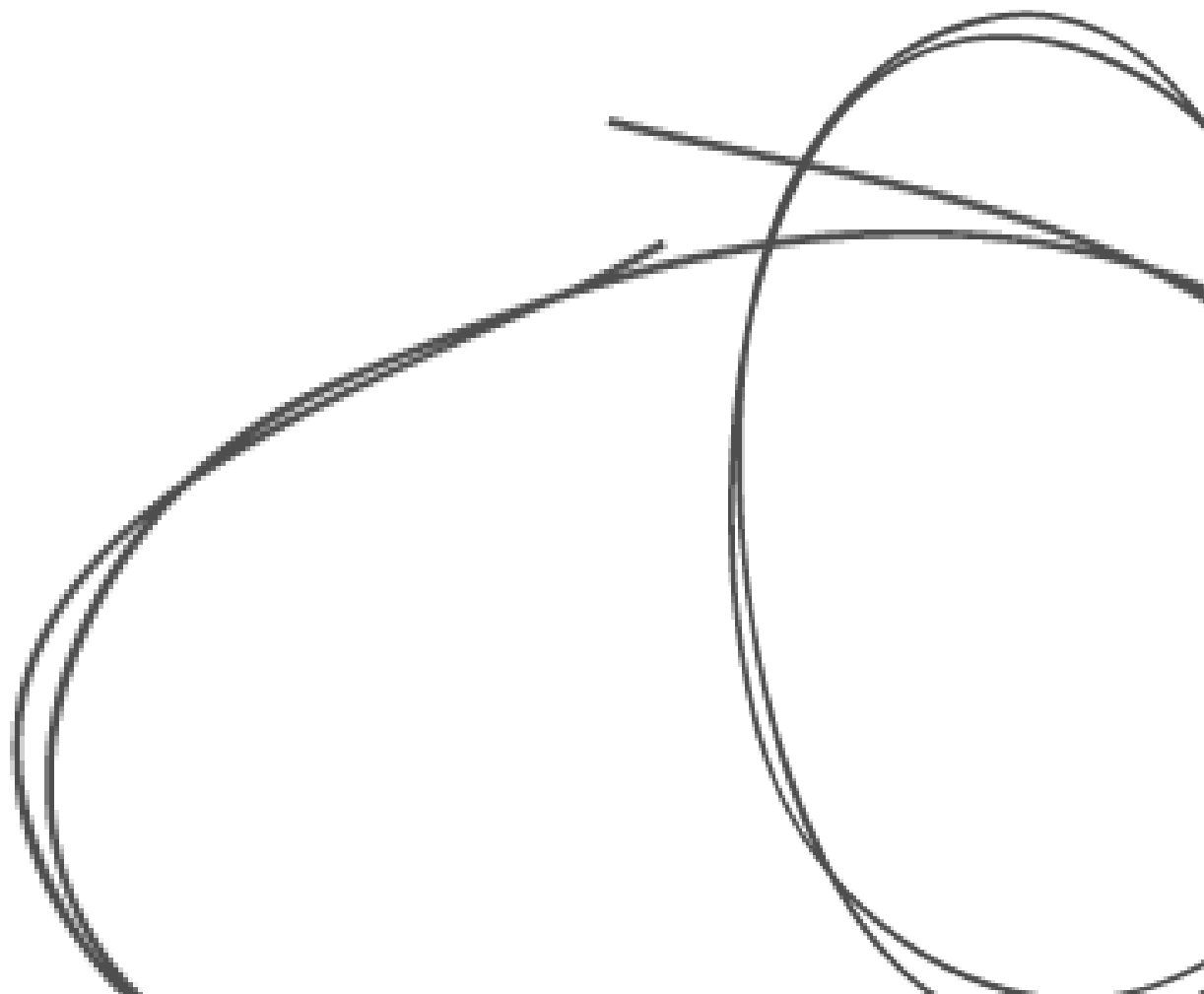
Ballem, ens deixem anar, dibuixem a terra mirant el gest.

I els peus? Si ens hi enganxem una cera, podem pintar tot ballant, deixem el rastre del nostre gest!

Què passa si fem extensió del nostre cos? quin rastre deixa? Pintem amb pinzells enganxats a una canya. El pinzell també el podem enganxar a qualsevol lloc del nostre cos: peu, maluc, boca

Vídeo del taller: <https://goo.gl/photos/7gJiLGaR92P6YuGn9>

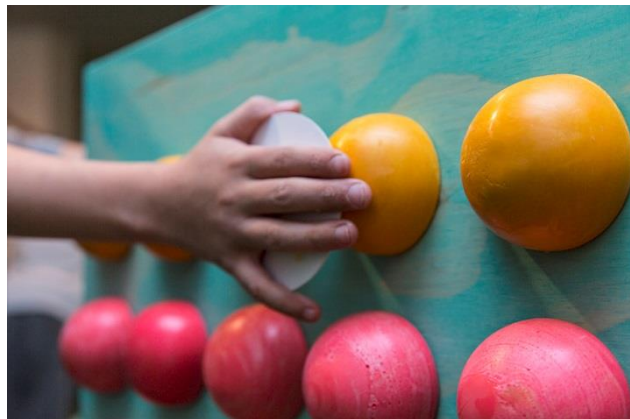

Experiències i propostes

PASTELLO

<http://www.mathery.it/spacesobjects/#/pastello-1/>

Espai infantil a la Galeria Nacional de Victoria (Austràlia) a partir de la re-imaginació de les eines i processos de dibuix.

Com a part del compromís del disseny i programació infantil la National Gallery of Victoria han dissenyat un nou espai infantil immersiu centrat en la transformació de la percepció del simple acte de dibuixar.

El nom "Pastello" deriva de la paraula italiana pastís i llapis de colors - el material principal que hem abraçat per a aquest projecte. Els llapis de colors estan fets de cera que es poden fondre i modelar.

El concepte transforma les percepcions i expectatives sobre la materialitat tradicional, els mitjans de comunicació i l'acte de dibuixar-se. És actiu, colorit, inspirador i divertit. L'objectiu de l'espai és demanar als nens que surtin de la seva zona de confort i que es converteixin en protagonistes actius en l'acte físic del dibuix. Es demana als nens que dibuixin formes estranyes i peculiars a través de l'expressió corporal aleatòria, utilitzant artefactes de dibuix re-imaginats.

El concepte de Mathery per a aquesta comissió de disseny de NGV inclou arquitectura interior, disseny gràfic, disseny de producte, mobiliari i pel·lícula que representa la capacitat creativa com a estudi multidisciplinari. L'espai es converteix en el medi, les superfícies arquitectòniques serveixen de substrat, les eines de dibuix tradicional es transformen en escala i forma, i els artefactes quotidians es muten per formar una sorprenent varietat d'utensilis de dibuix improvisats.

Aquestes són algunes fotos de l'activitat duta a terme a la meua classe el dilluns següent després de fer el taller. Es tracta d'una classe de nens i nenes de segon, amb qui he compartit tot el Cicle Inicial. Quedaven poquíssims dies per acabar el curs i em sabia greu no regalar al grup un temps per fer aquesta activitat abans no passessin a Cicle Mitjà, i per això, malgrat els assajos, els àlbums, els informes i tot plegat, ens vam arremangar i vam gaudir durant aproximadament tres quarts d'hora.

Com que és una classe de 27 alumnes, ens vam partir el grup amb la mestra d'Educació Física i jo em vaig quedar amb un grupet de deu alumnes.

Va ser preciós! A l'inici tot era força tranquil i ordenat. A algunes nenes els va costar deixar-se anar i no fer dibuixos estereotipats... Finalment, es van deixar portar per la música i per l'ambient i ho van aconseguir.

Jo no tenia previst que pintessin directament amb cap part del cos, sinó només amb pinzells perquè teníem poc temps abans del canvi de classe, però la mainada insistia i em demanaven si podien pintar amb les mans i amb els peus... No vaig resistir i vaig acceptar de grat. Quin plaer veure'ls embrutar-se de pintura mans, peus, pit i cara!!!! I quina excitació!! Calia anar demanant sovint que tornessin a la calma. Donat que era la primera vegada i volien experimentar i compartir al màxim, estaven treballant més cap a enfora que cap a endins, però, en fi, sempre ha de quedar quelcom per millorar...

Moltes gràcies per aquest taller. Va ser una molt bona experiència i enriquidor tant a nivell personal com professional.

<https://www.youtube.com/watch?v=sBgrK8UpZE4la>

Quan des de l'ICE ens van parlar d'aquesta formació, "Gest, moviment, expressió i color", em va venir al cap un vídeo que vaig veure a les xarxes dos anys enrere. Tot i no ser una usuària gaire assídua al facebook, i encara menys activa (normalment només el miro), aquest vídeo em va agradar tant que fins i tot el vaig penjar en el meu mur.

Em va cridar l'atenció la proposta que es feia als infants per bonica i per la novetat de veure tantes disciplines juntes: el moviment, la música, el color... I, també, per la manera en que es feia. En definitiva, em va semblar una proposta creativa, lliure, tranquil·la, però alhora emocionant.

L'espai, la música, els estris, la introducció... ho vaig trobar molt cuidat i donava un resultat bell i artístic.

El vídeo es titula "To draw to fly" i es una experiència del Laboratorio di danza-disegno SEGNI MOSSI.

Comença amb una introducció on els infants per parelles o tríos estableixen un diàleg amb el gest i el contacte físic (se suposa que a partir d'unes consignes) i conté una música tranquil·la amb una bonica veu masculina. Vull suposar que la música que escoltaven els infants era la mateixa del vídeo. L'espai és gran, sembla un gimnàs, però té la calidesa d'unes parets de fusta. A poc a poc, s'obren les parets que es pleguen i deixen veure dos espais encara més grans on apareixen dues hamaques penjades del sostre amb un gran quadrat de paper blanc a terra, just a sota.

El vídeo presenta un espai i una imatge suggerents, que desapareixen amb un fos en negre, i fan córrer la imaginació... Tot seguit, durant la resta del poc més del minut i mig que dura el vídeo, es veuen nens i nenes arran de terra, penjats per l'hamaca, dibuixant traços amb ceres de color sobre el paper, deixant-se portar pel moviment de balanceig d'aquest còmode gronxador.

Les expressions dels infants són d'alegria, de sorpresa, de concentració, de gaudi. Hi ha qui sembla que es deixi portar pel moviment espontani del balanceig, hi ha qui provoca moviments diferents, més ràpids, més lents, en línia recta, en cercles...

El resultat final sobre el paper és espectacular, i l'experiència que els infants van poder gaudir segur que els va proporcionar emocions intenses. Així com la possibilitat de crear i de fer connexions nervioses d'una complexitat i riquesa més gran que qualsevol altre experiència amb aquestes disciplines aïllades.

A partir d'aquesta fotografia d'una pàgina de joc cooperatiu:
<https://jufheidiblog.wordpress.com/2017/02/10/cooperatief-tekenspel/>

La proposta consisteix en aplicar les activitats del taller a una sèrie de dinàmiques que ens permetin gestionar conflictes en moments puntuals de manera positiva, creativa i desestressant. Es tracta d'haver de superar petits reptes de manera que només es pot fer si es posen d'acord i treballen de manera conjunta i col·laborativa.

- Joc de les simetries: Per parelles i per torns un comença un grafisme i l'altre ha de dibuixar el simètric. Després es canvien els papers.
- Dibuixar a l'esquena: Un dels membres de la parella amb els ulls tapats dibuixa a la paret seguint els dibuixos que li fa a l'esquena el seu company. Després es canvien els papers.
- Reproduir amb els ulls tancats i la màxima fidelitat possible un dibuix senzill donat, seguint indicacions verbals o estímuls tàctils al cos de la parella. (Per exemple il·lustracions d'Hervé Tullet)
- Amb un sola cera gruixuda i els canells lligats experimentar amb les possibilitats de moviment i gest del nostres cossos amb el llast del company. La mateixa activitat lligant altres parts del cos: colzes, espatlles...)
- Amb un sol pinzell i amb els peus lligats resseguir un laberint del principi al final sense sortir del camí.
- Enganxant un pinzell amb una canya, i aquesta canya amb una altra canya horitzontal, pintar agafant cada nen o nena la canya horitzontal per un costat.
- Utilitzar com a pinzell els dits del company/a.
- Embolicar-se diferents parts del cos amb plàstic d'embalatge de bombolletes, sucari-lo amb pintura i omplir una superfície donada estampant-la amb els cossos.
- Posteriorment les obres resultants les podem utilitzar com a fons per fer alguna exposició relacionada amb el tema des conflictes

IMAGINA...PINTURA INVISIBLE

Instrucció-painting: Crea un mural a la paret amb aigua
i observa com canvia i al final s'esvaeix...

VÍDEO

<https://www.youtube.com/watch?v=XKg75xgz0lk>

BLOC

<http://infantildali.blogspot.com.es/2014/11/p5-imagina-pintura-invisible.html>

Instruccions-paintings.

Idees poètiques, surrealistes...

on les accions físiques o mentals de l'espectador acaben l'obra.

IMAGINA... PINTURA INVISIBLE

Instrucció: Crea un mural a la paret amb aigua i observa com canvia i al final s'esvaeix...

Amb aigua, pinzells i rodets creem un mural col·lectiu en una paret del pati de l'escola. Per tot seguit observar com desapareix a poc a poc.

Per acabar deixant la nostra empremta a la paret amb les nostres mans amb aigua.

Estirant el fil...

→ Pinterest Aigua-painting

<http://www.pinterest.com/evaformiga/aigua-painting/>

→ Connexió amb el Land art i l'art efímer

Proposta d'Eva Formiga, taller inspirat en Yoko Ono.

Escola Salvador Dalí, Figueres

Educació Infantil, P5

<http://infantildali.blogspot.com.es/2...>

Octubre 2014

Filmació i edició: Alonso Garcia

<http://www.elcamerograf.blogspot.com>

HAPENNING

Activitat de relaxació i expressió corporal

Lloc: sala de psicomotricitat

Material: selecció de músiques, paper d' embalar i pintures

Agrupament: 16-17 nens de P4 i P5

Desenvolupament de l' activitat:

Els alumnes entren a la sala de psico, on hi ha música relaxant posada molt suau i es van estirant al terra panxa enlaire i amb els ulls tancats.

Els faig una sessió de relaxació d' uns minutets, els vaig parlant i intentant que vagin relaxant tot el cos. Un cop feta la relaxació se'ls hi explica la proposta: posarem diferents tipus de música i que en el paper d' embalar que hi ha al terra, ells podran representar , dibuixar... el que els hi suggereixi la música. Com a cloenda de l' activitat, els nens expliquen les seves sensacions, com s' han sentit , quina música els ha agradat més.....

Isabel Ramió

PENSEM EN COLOR

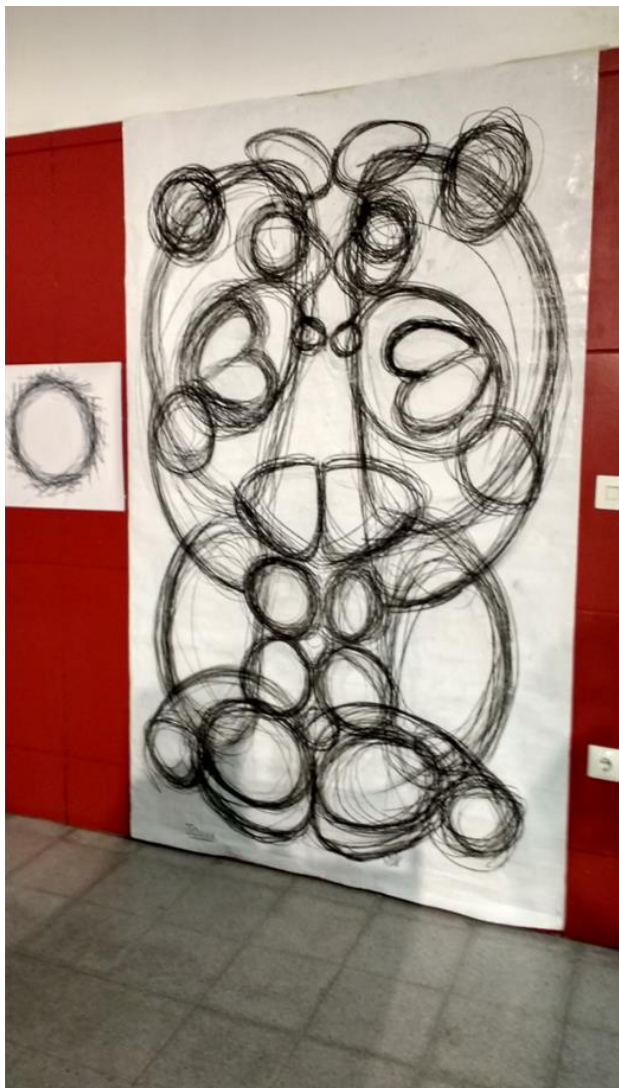
Mural sobre una paret exterior de l'escola. Cloenda sobre la temàtica del color que hem estat treballant durant el curs.

Hem "pintat" amb aigua sobre la pista, hem jugat i resseguit la nostra ombra...

DEL GEST AL TRAÇ, AMB DUES MANS
SIMETRIA

GAUDIM DESCOBRINT LA PINTURA

I

La proposta va ser improvisada una tarda de pluja i tempesta.
Vols que fem pintura i fas d'artista amb el teu cos??? I així vam començar...

La idea era deixar fer i explorar oferint el color de pintura a escollir i una cartolina negra (no teníem paper d'embalar gran i volia que fos un color totalment diferent al terra).
I a partir d'aquí deixar fer i seguir a partir del ritme i dels descobriments.

De bon inici no vam posar música, perquè estàvem escoltant la tempesta i el so de la pluja. Però després li vaig oferir si en volia i li vaig posar la música: WORLD PLAYGROUND a Musical Adventure for Kids, de Putumayo kids Presents. És una música diferent a la que escoltem sovint, animada i per mi creativa que utilitzo sovint amb a les classes de psicomotricitat i com estava descobrint molt la pintura al seu cos vaig creure que era la millor pel moment.

Va acabar pintant amb dits i mans, a la cartolina i al seu cos i com no, passejant-hi i descobrint amb els peus. GENIAL !!!!

Continuarem treballant i descobrint... amb papers d'embalar grans i de diferents tipus, a terra i a la paret ...

ATENCIÓ: una cosa cal dir, la cartolina negra va deixar tony al peu de la petita el qual va tardar dos dies a marxar...

Núria Pujol

Moviment, gest música, art i expressivitat

Moments previs a l'activitat, mentre explicàvem a punt de relaxar-nos.

Relaxació i adaptació a l'espai.

Nens i nenes dibuixant, en diferents moments de l'activitat i moment final

1.Plantejament:

Vam plantejar l'activitat per els alumnes de Cicle Inicial ; primer i segon. La sessió la vam plantejar per vuit alumnes; per la qual cosa l'activitat la vam repetir dues vegades , amb alumnes diferents.

2.Metodologia:

Els alumnes varen participar de la sessió des de l'inici; varen ajudar a entapissar el terra amb paper d'embalar blanc . Un cop acondicionada la sala la primera activitat va consistir en una petita relaxació; seguidament els vam donar el material i les instruccions.

Varem començar amb una música ayurvèdica per relaxar-nos, seguidament vam posar música clàssica " El Trenacanus de Txaikovski", i per finalitzar vàrem posar música amb un ritme ràpid.

3.Conclusió:

Els nens varen gaudir molt de l'activitat. Creiem que va ser una sessió molt profitosa i que a partir d'aquí es poden crear moltes altres situacions semblants.

Imma Gispert i Ana Castro

Juguem amb els colors

Vídeo: [Jugant amb els colors](#)

Vídeo: [Posem color!](#)

Publicació de la proposta: [SEP ARTÍSTIC Curs 2016-2017](#)

Partim de la visualització d'un clip musical del grup METRONOMY (<https://vimeo.com/90030443>) i proposem als alumnes fer un petit stop motion tot experimentant i jugant amb els colors, fent la nostra pròpia versió del clip. La proposta és totalment lliure. Poden utilitzar els colors lliurement i diferents eines (pinzells, esponges, rodets, etc) i/o el cos. Un grup va elaborant el mural i l'altre fa les fotos per poder elaborar l'stop motion un cop acabada l'activitat.

Aquesta activitat ha estat realitzada amb alumnes del Cicle Superior de l'escola Pere Rosselló de Calonge.

Uri de la Fuente

Imatge de dibuix compartit

Els nens i nenes de 4 anys de l'escola Balandrau han desenvolupat durant cinc setmanes el projecte dels artistes. Una de les activitats d'aquest projecte va ser el dibuix compartit. En Leo i la Janeth necessiten fer alguna activitat junts per conèixer-se millor. Gràcies a l'escolta de Bach aquest dos infants s'endinsen en una atmosfera d'amistat, empatia i diàleg artístic. En el seu entorn proper troben a la seva disposició diferents materials: ceres, pintures, llapis de fusta, papers, cola, tisores, etc. Ells escullen els llapis de fusta, mentre va sonant la música de Bach prèviament parlen i decideixen quin dibuix faran entre els dos. Dibuixen les balenes en un fons marí molt original ja que els visiten els robots balenes que en Leo diu que els ensenyaran moltes coses del món digital. Passen trenta minuts concentrats fent el dibuix i amb unes mirades entre ells de gran complicitat.